

Oddmund Soldal

95184021

RASFAREVURDERING, JÅMNEGARDEN, VAKSDAL KOMMUNE

ods@comi

Undertegnede har etter anmodning fra Block Watne (ved Dag Hatlem) foretatt en rasfare vurdering i anledning byggeprosjektet Jamnegarden i Vaksdal kommune.

Området som planlegges regulert ligger på nordvest siden av en sydvest-nordøst strykende dal. De flate delene av området består hovedsaklig av dyrket mark og utmark, mens relativt tett skog dekker de slake skråningene i områdets nordvestre del. Denne skogen går nesten helt opp til toppen av fjellene omkring, og har en ikke ubetydelig stabiliserende funksjon for eventuelle jord- og snøras. Eksisterende bebyggelse finnes på vest-, sør- og øst-siden av området, slik at eventuelle utglidninger i det planlagt regulerte området også vil kunne skade allerede eksisterende bebyggelse. De flate delene av området består av relativt mektige sand- og grusavsetninger, mens de slake skråningene, samt deler av flatene hovedsaklig består av sterkt deformerte gneiser, metarhyolitter og metadoleritter, tilhørende øverste del av undre Bergsdalsdekke. Bergartene stryker relativt parallelt med dalen, og faller 10-30 grader mot sørøst. Nevnte strøk og fall, men adskillig brattere gradienter og større fallhøyde forklarer utglidninger som har funnet sted noe lenger inne i dalen, i relativt god avstand fra det aktuelle området (Jamnegarden).

Muligheter for snø- og is-utglidninger som kan skade eventuell bebyggelse må regnes for minimal. Selv om nedbørsmengdene er betydelige på diss kanter av landet, er gradienter for lave, og skogen for tett til at snø- eller is-utglidninger vil finne sted.

Muligheter for jord-utglidninger som leirras og bløtjordras antas også å være minimale, da gradienter er utilstrekkelige (normalt antas disse å måtte overstige 10 grader, mens gradienter over 2-5 grader ikke forekommer i de deler av området som dekkes av jord). Blokksprang synes også å være usannsynlig, da ingen løse og nylig transporterte blokker ble funnet i området. Videre må faren for undergravningsras anses som mikroskopiske, samtidig som kvikkleirskred av geologiske årsaker ikke vil kunne skje i de løsmassene som finnes i området.

Steinsprang, fiellras og fiellskred krever generelt svakhetsflater med fall over 40 grader. Dette tallet reduseres til ned mot 25 grader

ved isdannelse eventuelt et tynt leirlag langs svakhetsflatene. Videre må gradienten i terrenget like under svakhetsssonene være bratt og fallhøyden betydelig for at utglidninger skal finne sted. I Vaksdal finnes svakhetssoner med fall fra 10-30 grader hvor terrenget like under har stort nok fall og er tilstrekkelig bratt til at utglidning kan og har skjedd. Et eksempel finnes noen hundre meter nord for området som inngår i reguleringsplanen til Block Watne, hvor et betydelig fjellskred relativt nylig fant sted. Sannsynligheten for at lignende hendelser vil finne sted i Jamnegården er derimot minimale. De samme potensielle svakhetsssonene finnes også her, men de er mindre bratte, har en noe annen orientering i forhold til topografien, mangler en bratt skråning like under, samtidig som fjellet har solid fundamentering grunnet terrengets trappetrinn-morfologi.

KONKLUSJON

Det området som inngår i Block Watnes reguleringsplan (Jamnegarden) i Vaksdal kommune kan ikke sies å være rasfarlig. Dog er det verdt å merke seg at inngrep i naturen kan ha innflytelse på fjellstabiliteten, slik at sikring bør foretas ovenfor feltene B14, B15 og B16 om enn ikke av andre årsaker enn de rent psykologiske.

Bergen 30/5-87

Edward Prestholm

Edward Prestholm

Geolog

Universitetet i Bergen